



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 16743/2022
18.01.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., Град ..., чији је пуномоћник Жарко Станисављевић, адвокат из ..., против тужених ЈП „Путеви Србије“ Београд и Привредног друштва „Валмекс“ ЕООД, Огранак Владичин Хан, чији је пуномоћник Срђан Арсић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3153/21 од 18.03.2022. године, у седници одржаној 18.01.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца, **УКИДА** пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 3153/21 од 18.03.2022. године и предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу П 8424/19 од 16.04.2021. године, обавезани су тужени да тужиоцу солидарно исплате на име накнаде нематеријалне штете и то: на име претрпљених физичких болова износ од 200.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 150.000,00 динара и на име душевних болова због умањења животне активности износ од 100.000,00 динара, све са законском затезном каматом обрачунатом од дана пресуђења до исплате, као и на име накнаде материјалне штете због оштећења мотоцикла марке BMW ..., новчани износ од 195.837,49 динара са законском затезном каматом од 27.09.2016. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу солидарно исплате на име трошкова поступка износ од 426.992,13 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 3153/21 од 18.03.2022. године, донете након одржане расправе, укинута је првостепена пресуда и одбијен, као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени да му на име накнаде нематеријалне штете солидарно исплате и то: на име претрпљених физичких болова износ од 200.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 150.000,00 динара и на име душевних болова због умањења животне активности износ од 100.000,00 динара, све са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате, као и на име накнаде материјалне штете због оштећења мотоцикла марке BMW ..., износ од 195.837,49 динара са законском затезном каматом од дана вештачења 27.09.2016. године до исплате и обавезан је тужилац да туженима на име трошкова поступка плати

и то туженом ЈП „Путеви Србије“ Београд, износ од 71.516,74 динара, а туженом Привредном друштву „Валмекс“ ЕООД, Огранак Владичин Хан, износ од 110.516,74 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11 ... 10/23) Врховни суд је утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је власник мотоцикла регистарске ознаке Дана 05.08.2016. године, око 10,00 часова, у месту ..., дошло је до саобраћајне незгоде у којој је учествовао тужилац, тако што се мотоциклом кретао државним путем другог А реда из правца Враћа ка Лесковцу. У једном тренутку тужилац је услед губитка контроле управљивости мотоцикла скренуо удесно и излетео са коловоза пута на земљану банкину, где је ударио у металну заштитну одвојену ограду са десне стране, мотоцикл се затим одбио од ограде у леву страну, вратио на коловоз пута и наставио кретање укосо улево, уз клизање и гребање по коловозу, прелазећи са десне на леву коловозну траку, те се зауставио непосредно након удара у предњу чеону страну путничког возила „KIA“, које се у време незгоде кретало из супротног смера. Тужилац је услед ове незгоде пао са мотоцикла и том приликом задобио тешке телесне повреде, док је мотоцикл којим је управљао, оштећен. У близини места предметне саобраћајне незгоде извођени су радови на пресецању пута и ту се налазило више радних машина и тешких теретних возила, а били су присутни и радници који су изводили радове.

На основу налаза и мишљења судског вештака саобраћајне струке утврђено је да се мотоцикл пре незгоде кретао брзином од 63 км/х, што је 23 км/х већа брзина од дозвољене брзине кретања за дату деоницу пута у време незгоде која је износила 40 км/х, док се путничко возило „KIA“ у исто време кретала у супротном смеру. Приликом вршења увиђаја од стране полиције није констатовано да је на коловозу пута на месту незгоде било камења. Возач мотоцикла је учинио пропуст у саобраћају непосредно пре незгоде, јер се кретао брзином која је већа од дозвољене брзине кретања за дату деоницу пута у време незгоде, што је у директној вези са начином и брзином реаговања возача мотоцикла у случају уочавања евентуалне препреке у виду камења на коловозу. Уколико је у време незгоде било камења на делу коловозне траке којом се кретао мотоцикл, судски вештак сматра да наведени пропуст у саобраћају од стране тужиоца као возача мотоцикла није у узрочној вези са настанком саобраћајне незгоде, већ да је имао допринос у настанку саобраћајне незгоде. Међутим, уколико у време незгоде није било камења на делу коловозне траке којом се кретао мотоцикл, судски вештак сматра да је настанак саобраћајне незгоде у узрочној вези са поступком и начином управљања мотоциклом од стране тужиоца као возача у време незгоде. На основу допунског налаза и мишљења судског вештака саобраћајне струке утврђено је да би удар предњег точка мотоцикла у препреку на путу у виду камења оштрих ивица и димензија које је навео тужилац у својој изјави, могло да изазове оштећење на предњем

точку мотоцикла у виду сечења пнеуматика и деформације обода алуминијумског наплатка точка као и дестабилизацију мотоцикла у датој ситуацији губитак контроле управљивости возача над мотоциклом, а затим и пад мотоцикла са возачем, међутим како нема материјалних доказа да је на коловозу пута на месту незгоде било камења, нити је постојање камења констатовано приликом вршења увиђаја саобраћајне незгоде, судски вештак на основу расположивих података из списка предмета није могао са сигурношћу да се изјасни да је до пада тужиоца са мотоцикла и оштећења мотоцикла дошло услед постојања камења на путу. На основу налаза и мишљења судског вештака машинске струке утврђено је да је штета на мотоциклу тужиоца износи 195.837,49 динара и да је узрок пада тужиоца чеони ударац мотоцикла у препреку на путу (ударна рупа или чврст предмет). На основу налаза и мишљења судског вештака ортопеда, утврђено је да је тужилац претрпео тешку телесну повреду у виду прелома трећег ребра са леве стране, ишћашења зглоба између кључне кости и лопатичне кости у рамену са леве стране, нагнечење левог стопала, скврчено и безваздушно стање дела плућа са леве стране и опуштеност мишићне пречаге, тј. дијафрагме, утврђен је интезитет и трајање претрпљених физичких болова, умањење животне активности од 10 % и степен наружености. На основу налаза и мишљења судског вештака неуропсихијатра утврђен је интезитет и трајање претрпљеног страха.

Првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца, сматрајући да су тужени у обавези да тужиоцу накнаде штету, тужени ЈП „Путеви Србије“, као управитељ јавног пута, због пропуштања благовременог обављања послова, организовања и контроле појединих радова на редовном одржавању пута, а тужени Привредно друштво „Валмекс“ ЕООД, Огранак Владичин Хан, као један од подизвођача, те да на страни оба тужена стоји солидарна одговорност са свим осталим извођачима односно подизвођачима који су изводили радове на тој деоници применом члана 206. став 4. у вези члана 207. Закона о облигационим односима. Ово, јер је утврдио да је у моменту незгоде на коловозној траци којом се кретао тужилац у тренутку саобраћајне незгоде било камења, при томе ценећи налазе и мишљења судских вештака саобраћајне и машинске струке. Висину накнаде нематеријалне штете одмерио је имајући у виду врсту и тежину повреду коју је тужилац задобио, интезитет и трајање физичких болова и страха, степен умањења животне активности и степен наружености, применом члана 200. Закона о облигационим односима и члана 232. ЗПП.

Другостепени суд је након одржане расправе укинуо првостепену пресуду и одбио, као неоснован тужбени захтев тужиоца сматрајући да не постоји узрочно последична веза између настале штете, пропуштања туженог ЈП „Путеви Србије“ да благовремено обавља послове организовањем контроле појединих радова наведеном одржавању пута и туженог ПД „Валмекс“ ЕООД, Огранак Владичин Хан, као извођача радова јер тужилац није доказао да су у конкретном случају испуњени услови за накнаду штете односно није пружио валидне и меродавне материјалне доказе о томе да је камење на путу било узрок саобраћајне незгоде. Ово, јер у записнику о увиђају саобраћајне незгоде 09.08.2016. године овлашћена службена лица ПУ Врање су јасно констатовала да је коловоз сув и чист, као и да је асфалт коловоза гладак, раван и без оштећења, док трагови камења том приликом нису констатовани, док сведок ББ није потврдио тврдње тужиоца да је на коловозу било камења у време саобраћајне незгоде, нити да су радници улазили на коловоз и уклањали камење са пута или било шта друго. При томе је ценио налазе и мишљења судског вештака саобраћајне струке и судског вештака машинске струке и закључио да из налаза и мишљења ових судских вештака не произлази да је камење на путу било узрок саобраћајне незгоде. Вештак машинске

струке у датом мишљењу је навео да узрок пада тужиоца може да буде чеони ударац мотоцикла у препреку на путу у виду ударне рупе или чврстог предмета, међутим, тужилац није доказао постојање тих узрока односно ни ударне рупе ни чврстог предмета (камења). Вештак саобраћајне струке је био изричит у датом налазу и мишљењу, као и допуни мишљења да нема материјалних доказа да је било камења, нити је постојања камења констатовано приликом вршења увиђаја саобраћајне незгоде, због чега се не може са сигурношћу прихватити да је до пада дошло услед постојања камења на путу.

По оцени Врховног суда, основано се ревизијом тужиоца указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право, због чега је чињенично стање непотпуно утврђено.

Правилан је закључак другостепеног суда да су тужени пасивно легитимисани, тужени ЈП „Путеви Србије“ у складу са чланом 7, 8. и 15. Закона о јавним путевима („Службени гласник РС“, бр. 101/05, 123/07, 101/11, 93/12 и 104/13) који се примењивао у време саобраћајне незгоде, а тужени ПД „Валмекс“ ЕООД, Огранак Владичин Хан, сходно члану 206. став 4. у вези са чланом 207. Закона о облигационим односима. Међутим, за сада се не може прихватити као правилан закључак другостепеног суда да не постоји узрочно последична веза између настале штете и пропуштања тужених, јер није разјашњено да ли је било камења на коловозу на делу којим се тужилац кретао, када се имају у виду тврдње тужиоца, као и налази и мишљења судских вештака машинске и саобраћајне струке у вези оштећења која су настала на мотоциклу тужиоца, а која су по мишљењу ових судских вештака могла настати услед чеоног удара у препреку (ударна рупа или чврсти предмет).

Наиме, тужилац тврди да је приликом вожње налетео на камење на коловозу које се ту затекло због радова који су се обављали на делу пута којим се кретао и да је управо то камење било узрок његовог пада са мотоцикла, а да су радници склонили камење са пута пре доласка полиције на лице места ради обављања увиђаја. Из налаза и мишљења судског вештака машинске струке следи да због видног оштећења: предње гуме, бандаша, држача амортизера и предње виле, виљушке штапова предње виле да се са сигурношћу може рећи да је узрок пада чеони удар у препреку (ударна рупа или чврсти предмет), а да на то недвосмислено указује степен оштећења предњег дела мотоцикла, док су бочна оштећења само последица проклизавања. Из налаза и мишљења судског вештака за област саобраћаја, транспорта и безбедност, између осталог следи да се на фотографијама из списка могу уочити оштећења која су настала на предњем точку мотоцикла у виду деформације алуминијумског наплатка точка по ободу и оштећења пнеуматика точка у истој зони, те да сматра да су наведена оштећења могла настати приликом удара предњег точка мотоцикла у неку чврсту препреку која је могла бити и у виду камена на путу, како то у својој изјави наводи возач мотоцикла. Стога, а имајући у виду наведено не може се прихватити као правилан закључак другостепеног суда да не постоји узрочно последична веза између настале штете и пропуштања тужених, будући да није разјашњено да ли је било камења на коловозу на делу којим се тужилац кретао, јер управо из налаза и мишљења судских вештака следи да када се имају у виду настала оштећења на мотоциклу тужиоца да се може рећи да је узрок пада чеони удар у препреку (ударна рупа или чврсти предмет). То што је у записику о увиђају саобраћајне незгоде од 09.08.2016. године наведено да је коловоз сув и чист, као и да је асфалт коловоза гладак, раван и без оштећења не

значи да се у време када се десила саобраћајна незгода да се на коловозу нису налазиле препреке у виду камења.

Из изложених разлога, одлука другостепеног суда је укинута, а укинута је и одлука о трошковима поступка јер зависи од његовог исхода у смислу члана 163. став 4. ЗПП.

У поновном поступку потребно је да другостепени суд утврди под којим околностима је дошло до саобраћајне незгоде, а управо имајући у виду налаз и мишљење судског вештака машинске струке и налаз и мишљење судског вештака саобраћајне струке, према којим налазима и мишљењима, а када се имају у виду настала оштећења на мотоциклу тужиоца да се може рећи да је узрок пада чеони удар у препреку (ударна рупа или чврсти предмет), како је то у својој изјави и навео тужилац, након чега ће, правилном применом материјалног права донети нову и закониту одлуку.

Са напред наведених разлога, Врховни суд је одлуку као у изреци донео применом члана 416. став 2. ЗПП.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић